

Upozorňujeme, že verzia tejto stránky v pôvodnom jazyku [es](#) bola nedávno zmenená. Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.

Swipe to change

španielčina

Súd ktorej krajiny má zodpovednosť?

Španielsko

1 Mám sa obrátiť na všeobecný súd alebo na špecializovaný súd (napríklad pracovný súd)?

Zásada, o ktorú sa opiera usporiadanie súdov v Španielsku, je zásada justičnej jednoty. Jedinou výnimkou sú vojenské súdy v čase vojny a výnimočného stavu a s výnimkou ústavného súdu (*Tribunal Constitucional*) ako posledného garanta základných ľudských práv a slobôd prostredníctvom žiadostí o presadzovanie základných práv a slobôd (*recurso de amparo*).

Súdna právomoc je však rozdelená medzi štyri typy súdov: civilné súdy, trestné súdy, správne súdy a súdy pre sociálne veci.

Základom civilného súdnictva je súd prvého stupňa (*Juzgado de Primera Instancia*), ktorý v prvom stupni prejednáva občianskoprávne spory a konania, ktoré neboli výslovne pridelené inému súdu. Súd prvého stupňa je teda možné opísať ako všeobecný alebo obyčajný súd.

Útvary civilných súdov zahŕňajú rodinné súdy (*Juzgados de Familia*), čo sú súdy prvého stupňa. V obvodoch, kde sú k dispozícii rodinné súdy (vo všeobecnosti v miestach s väčšou koncentráciou obyvateľstva), tieto súdy zodpovedajú za riešenie sporov v oblasti rodinného práva týkajúcich sa anulovania manželstva, rozluky a rozvodu, vzťahov medzi rodičmi a deťmi a ochrany osôb s obmedzenou spôsobilosťou na právne úkony. Ak sa proti jednému z účastníkov konania na súde, ktorý sa zaoberá násilím páchaným na ženách (*Juzgado de Violencia sobre la Mujer*), začne trestné konanie, tento súd je takisto príslušný konať v tomto civilnom konaní.

Civilné útvary zahŕňajú aj osobitné obchodné súdy (*Juzgados de lo Mercantil*) a súdy pre veci týkajúce sa ochrany známky Európskej únie (*Juzgados de Marca Comunitaria*).

Súdy pre sociálne veci (*Juzgados de lo Social*) sú zodpovedné za prejednanie vecí zaoberajúcich sa pracovným právom. Tieto veci sa týkajú jednotlivých sporov medzi zamestnancami a zamestnávateľmi v súvislosti s pracovnými zmluvami, sporov vo veci kolektívneho vyjednávania, žalôb týkajúcich sa sociálneho zabezpečenia a žalôb proti štátu v súvislosti s jeho povinnosťami v rámci pracovného práva.

Trestné súdy zodpovedajú za pojednávanie trestnoprávných vecí.

Pre španielske právo je charakteristické, že civilné konanie vyplývajúce z trestných činov sa môže spojiť s trestným konaním. V týchto prípadoch o výške náhrady škody splatnej v súvislosti s trestným činom rozhodne trestný súd. Ak poškodená strana nepodá civilnú žalobu, podá ju v jej mene generálny prokurátor, pokiaľ sa poškodená strana výslovne nevzdá práva podať žalobu v trestnoprávnej veci.

A napokon, správne súdy sa zaoberajú kontrolou zákonnosti pôsobenia orgánov verejnej správy a riešia finančné nároky vznesené voči týmto orgánom.

2 V prípade, ak sú príslušnými súdmi všeobecné súdy (t. j. súdy, ktoré majú právomoc v takýchto prípadoch), ako môžem zistiť, na ktorý by som sa mal obrátiť?

Pozri odpovede uvedené ďalej.

2.1 Existuje rozdiel medzi všeobecnými občianskoprávnymi súdmi vyššieho a nižšieho stupňa (napríklad okresné súdy ako súdy nižšieho stupňa a krajské súdy ako súdy vyššieho stupňa), a ak áno, ktorý z nich je príslušný v mojom prípade?

V Španielsku neexistuje rozdiel medzi rôznymi súdmi prvého stupňa z hľadiska výšky nároku alebo závažnosti vecí, ktorými sa môžu zaoberať, a nijaký súd prvého stupňa neprejednáva odvolania proti rozsudkom iných súdov prvého stupňa. Odvolaniami v civilnom konaní sa vždy zaoberajú provinčné súdy (*Audiencias Provinciales*).

2.2 Miestna príslušnosť (je pre môj prípad príslušný súd v meste A alebo v meste B?)

Z hľadiska súdnictva je Španielsko rozdelené geograficky na obce, okresy, provincie a autonómne oblasti. Okres je územná jednotka, ktorú tvorí jedna alebo viacero prifaľných obcí v rovnakej provincii. Ide o najdôležitejšie územné rozdelenie, lebo ide o oblasť, v ktorej má súd prvého stupňa príslušnosť. (Podrobné informácie sa nachádzajú na webovom sídle ministerstva spravodlivosti mjusticia.gob.es.)

V okresoch v prípade potreby riešenia veľkého počtu vecí existuje viac než jeden súd daného typu. Toto v súčasnosti platí vo väčšine miest. Súdy sú očíslované v poradí podľa toho, kedy boli ustanovené.

Všetky tieto súdy majú v zásade rovnakú príslušnosť a veci sa medzi nimi rozdeľujú v súlade s internými správnyimi pravidlami delenia práce. Za určitých okolností však pravidlá delenia práce možno použiť na pridelenie iného typu vecí rôznym súdom v tom istom okrese.

2.2.1 Základné pravidlo miestnej príslušnosti súdov

Ak nejestvuje dohoda ani záväzné normy, základným pravidlom je, že príslušným je súd prvého stupňa, v ktorého obvode má odporca trvalý pobyt alebo prípadne prechodný pobyt. Ak odporca nemá trvalý ani prechodný pobyt v Španielsku, príslušným súdom bude súd prvého stupňa, v ktorého obvode sa odporca nachádza alebo kde sa naposledy zdržiaval. Ak sa nemôže použiť ani jedno z týchto kritérií, navrhovateľ môže podať návrh na súd prvého stupňa, v ktorého obvode má trvalý pobyt.

V záujme uvedených skutočností:

žaloby proti vlastníkom podnikov a osobám vykonávajúcim živnosť podané v súvislosti s ich podnikateľskou alebo živnostenskou činnosťou možno podať v ktoromkoľvek mieste, kde túto činnosť vykonávajú, a to podľa výberu navrhovateľa,

žaloby proti právnickým osobám možno podať aj v tom mieste, kde vznikol právny stav alebo právny vzťah, ktorého sa spor týka, alebo kde má mať účinok, ak v tomto mieste majú otvorený podnik alebo ak tam majú zástupcu.

2.2.2 Výnimky zo základného pravidla

2.2.2.1 V ktorých prípadoch si môžem vybrať medzi súdom v mieste bydliska odporcu (súd určený uplatnením základného pravidla) a iným súdom?

Pre súčasný španielsky procesný systém nie je obvyklé, aby ponechával výber miestnej príslušnosti navrhovateľovi. Stáva sa to iba v týchto prípadoch:

- vecné žaloby o nehnuteľnosti týkajúce sa buď niekoľkých nehnuteľností, alebo jednej nehnuteľnosti, ktorá sa nachádza v rôznych obvodoch. V týchto prípadoch sa navrhovatelia môžu rozhodnúť podať žalobu v ktoromkoľvek okrese, ktorý má miestnu príslušnosť,

- žaloby týkajúce sa predloženia a schválenia účtov zo strany osôb zodpovedných za správu cudzieho majetku, ak nie je určené miesto, v ktorom majú byť predložené. V týchto prípadoch si môžu navrhovatelia vybrať medzi miestom trvalého pobytu odporcu a miestom, kde sa spravuje daný majetok,

- spory o dedičstvo: navrhovateľa si môžu vybrať medzi súdom, v ktorého obvode bolo posledné trvalé bydlisko zosnulého v Španielsku, alebo súdom, v ktorého obvode sa nachádza väčšina predmetu dedičstva,
- žaloby o duševné vlastníctvo: navrhovateľa si môžu vybrať medzi týmito miestami: miesto, kde došlo k porušeniu práva; miesto, kde sa nachádzajú dôkazy *prima facie* o tom, že došlo k porušeniu práva; alebo miesto, kde sa nachádzajú nezákonné kópie,
- prípady vo veci nekalej súťaže, pri ktorých odporca v Španielsku nemá svoj podnik, trvalý ani prechodný pobyt. V týchto prípadoch si navrhovateľa môžu vybrať buď miesto, kde bol vykonaný skutok nekalej súťaže, alebo miesto, kde sa prejavili jeho účinky,
- žaloby týkajúce sa výlučne zverenia maloletých osôb do osobnej starostlivosti opatery alebo pohľadávok na výživné zo strany jedného rodiča voči druhému rodičovi v mene maloletých osôb, keď obaja rodičia majú pobyt v rôznych súdnych obvodoch. V týchto prípadoch si môžu navrhovateľa vybrať buď súd, v ktorého obvode má odporca trvalý pobyt, alebo súd, v ktorého odvode má pobyt dieťa,
- vo všeobecnosti, žaloby týkajúce sa výkonu práv jednotlivých spotrebiteľov alebo používateľov môže prejednávateľ súd, v ktorého obvode má trvalý pobyt spotrebiteľ, používateľ alebo odporca, a to podľa výberu spotrebiteľa.

2.2.2.2 V ktorých prípadoch si musím vybrať iný súd ako je súd v mieste bydliska odporcu (súd určený uplatnením základného pravidla)?

V týchto prípadoch existujú záväzné normy, na základe ktorých navrhovateľ musí podať žalobu na iný súd, než je súd v mieste trvalého pobytu odporcu.

V týchto prípadoch si účastníci konania nemôžu vybrať, že svoj nárok predložia v príslušnosti konkrétneho súdu, a to ani priamo, ani nepriamo:

- vecné práva alebo práva na poberanie renty, pokiaľ ide o nehnuteľný majetok a veci týkajúce sa majetku v spoluvlastníctve (*propiedad horizontal*): príslušnými sú súdy, v ktorých obvode sa majetok nachádza,
- spory o dedičstvo: príslušnosť sa určí buď na základe miesta posledného trvalého pobytu zosnulého v Španielsku, alebo na základe toho, kde sa nachádza väčšina dedičstva, a to podľa voľby navrhovateľa,
- veci týkajúce sa pomoci pre osoby, ktoré nemajú spôsobilosť na právne úkony, alebo ich zastupovania: tieto veci sa prejednávajú na súde v mieste bydliska dotknutej osoby,
- ochrana základných práv prostredníctvom civilných súdov: tieto veci prejednáva súd, v ktorého obvode má trvalý pobyt navrhovateľ, alebo v prípade, keď navrhovateľ nemá trvalý pobyt v Španielsku, súd, v ktorého obvode došlo k porušeniu týchto práv,
- žaloby o náhradu škôd spôsobených používaním motorových vozidiel: príslušným je súd, v ktorého obvode bola spôsobená škoda,
- napadnutie rozhodnutí obchodných spoločností: miestna príslušnosť sa určuje podľa sídla spoločnosti,
- žaloby o vyhlásenie, že určité všeobecné zmluvné podmienky netvoria súčasť zmluvy alebo že daný odsek je neplatný: príslušným je súd v mieste trvalého bydliska navrhovateľa,
- určovacie žaloby o ukončenie štandardných zmluvných podmienok alebo o odstúpenie od nich v prípade, keď odporca nemá v Španielsku svoj podnik alebo trvalý pobyt: v týchto prípadoch je príslušným súd v mieste, kde bola uzatvorená štandardná zmluva,
- žaloby o ukončenie štandardných zmluvných podmienok v záujme ochrany kolektívnych alebo spoločných záujmov spotrebiteľov alebo používateľov v prípade, keď odporca nemá v Španielsku svoj podnik alebo trvalý pobyt: v týchto prípadoch je príslušným súd v mieste trvalého pobytu navrhovateľa,
- žaloby o vynútenie plnenia povinností týchto osôb: poisťovňa; osoba, ktorá inej osobe predala osobný majetok na splátky alebo ktorá financovala jeho zakúpenie; osoba, ktorá predložila verejnú ponuku týkajúcu sa osobného majetku alebo služby, ktorú druhá osoba prijala. V týchto prípadoch je príslušným súd v mieste trvalého pobytu navrhovateľa,
- žaloby tretích strán, ktorými bolo napadnuté zaistenie majetku: príslušným je súd, v ktorého obvode má sídlo subjekt, ktorý vydal príkaz na zaistenie,
- návrhy na rozluku, neplatnosť alebo rozvod manželstva: príslušným je rodinný súd, prípadne ak rodinný súd neexistuje, súd prvého stupňa, v ktorého obvode sa nachádza spoločné bydlisko manželov. Ak manželia nemajú spoločné bydlisko, príslušným bude súd, v ktorého obvode sa nachádza buď posledné spoločné bydlisko manželov, alebo kde má pobyt druhý z manželov. Ak neexistuje ani jedno z týchto miest, príslušným je súd, v ktorého obvode má trvalý pobyt osoba, ktorá podala návrh. Ak návrh podali obaja manželia na základe vzájomnej dohody, príslušným je súd, v ktorého odvode sa nachádza posledné spoločné bydlisko manželov alebo trvalé bydlisko jedného z manželov,
- žaloby týkajúce sa výlučne zverenia maloletých osôb do osobnej starostlivosti opatery alebo pohľadávok na výživné zo strany jedného rodiča voči druhému rodičovi v mene maloletých osôb: v týchto prípadoch je príslušným súd v mieste posledného spoločného bydliska rodičov. V prípade, že rodičia bývajú v rôznych súdnych okresoch, navrhovateľ si môže vybrať medzi súdom v mieste trvalého bydliska odporcu a súdom v mieste pobytu dieťaťa.

2.2.2.3 Môžu sa strany dohodnúť na príslušnosti súdu, ktorý by inak nebol príslušný?

Vo všeobecnosti platí, že miestnu príslušnosť súdu v Španielsku je možné zmeniť, čo znamená, že účastníci konania môžu výslovnou alebo tichou formou podať žalobu na súd určitého obvodu, ak tieto súdy majú vecnú príslušnosť.

Výslovné podanie sa uskutočnilo, keď zainteresované strany uzatvorili výslovnú dohodu, v ktorej uvádzajú určitý obvod, pred ktorého súdy predkladajú svoju vec.

Tiché podanie sa uskutoční v týchto situáciách:

- v prípade navrhovateľa, keď jednoducho podá návrh na súd určitého obvodu a obráti sa na súdy tohto obvodu, kde podá žalobu, alebo sformuluje požiadavku alebo žiadosť, ktoré sa majú podať na príslušný súd na rozhodovanie vo veci žaloby,
- v prípade odporcu, keď sa dostavil na súd a potom vykonal akýkoľvek procesný úkon, s výnimkou podania návrhu v riadnom čase a napadnutia príslušnosti súdu.

Všetky zmeny trvalého pobytu účastníkov konania, miesta sporného objektu alebo účelu konania, ku ktorým došlo po začatí konania, nevedú k zmene príslušnosti súdu, ktorá sa určí v súlade so stavom, ktorý sa potvrdí na začiatku konania (*Perpetuatio iurisdictionis*).

Platia však tieto podmienky:

Výslovné podanie nie je možné v prípade štandardných zmlúv, zmlúv obsahujúcich všeobecné podmienky stanovené jednou zo strán alebo v prípade spotrebiteľských či používateľských zmlúv. V týchto prípadoch je však možné tiché podanie.

Nijaké podanie nie je možné v prípade, keď sa v zákone stanovujú záväzné normy miestnej príslušnosti.

V zrýchlených konaniach, konaniach o platobnom rozkaze alebo konaniach na vymáhanie dlhu nie je povolené nijaké podanie.

3 V prípade, ak sú príslušnými súdmi špecializované súdy, ako môžem zistiť, na ktorý súd sa musím obrátiť?

Medzi špecializované súdy v Španielsku patria súdy uvedené ďalej.

Rodinné súdy, ktoré sú súdmi prvého stupňa. Ak existujú rodinné súdy (vo všeobecnosti v miestach s väčšou koncentráciou obyvateľstva), majú výhradnú a výlučnú právomoc v rodinných veciach. Konkrétne riešia veci týkajúce sa:

rozluky, neplatnosti a rozvodu manželstva a

výkonu rodičovských práv a povinností nad maloletými osobami.

Pravidlá miestnej príslušnosti sú rovnaké ako pravidlá, ktoré sa uplatňujú na súdy prvého stupňa, ktoré sa zaoberajú vecami v oblasti rodinného práva v prípade, ak v danom obvode chýba špecializovaný rodinný súd.

Súdy pre sociálne veci prejednávajú veci v oblasti pracovného práva. Tieto veci sa týkajú jednotlivých sporov medzi zamestnancami a zamestnávateľmi v súvislosti s pracovnými zmluvami, sporov vo veci kolektívneho vyjednávania, žalôb týkajúcich sa sociálneho zabezpečenia a žalôb proti štátu v súvislosti s jeho povinnosťami v rámci pracovného práva.

Vo všeobecnosti platí, že miestne príslušným je súd, v ktorého obvode pracovník poskytuje svoje služby alebo v ktorého obvode má odporca trvalý pobyt, a to podľa výberu navrhovateľa.

Obchodné súdy pôsobia na úrovni provincií a zaoberajú sa obchodnými spormi.

Tieto súdy prejednávajú veci súvisiace s platobnou neschopnosťou, s výnimkou prípadov, keď sa platobná neschopnosť týka inej osoby, než je podnikateľ: v týchto prípadoch sú príslušnými všeobecné súdy prvého stupňa.

Tieto súdy prejednávajú aj súvisiace veci týkajúce sa týchto záležitostí:

- občianske finančné žaloby proti majetku osôb v platobnej neschopnosti s výnimkou žalôb v rámci konaní týkajúcich sa spôsobilosti na právne úkony, rodičovstva, manželstva a maloletých osôb,
- podnikové žaloby o hromadné ukončenie, zmenu alebo pozastavenie pracovných zmlúv, ak je zamestnávateľ úpadcom, alebo žaloby o pozastavenie alebo ukončenie zmlúv vyššieho manažmentu,
- všetky opatrenia na presadzovanie alebo predbežné opatrenia voči majetku úpadcu a jeho hospodárskym právam bez ohľadu na to, ktorý súd vydal príkaz,
- žaloby týkajúce sa občianskoprávnej zodpovednosti proti riaditeľom spoločnosti, audítorm alebo likvidátorm v súvislosti so škodami a stratou, ktorú počas konkurzného konania utrpel úpadca,
- žaloby týkajúce sa:

nekalej súťaže,

duševného vlastníctva a reklamy,

práva obchodných spoločností a družstevného práva,

vnútroštátnej alebo medzinárodnej dopravy,

morského práva,

všeobecných zmluvných podmienok,

uplatňovania pravidiel rozhodcovského konania na veci uvedené v predchádzajúcich bodoch.

Príslušným na začatie a prejednanie vo veci insolvenčných konaní je obchodný súd, v ktorého obvode má dlžník stredisko svojich hlavných záujmov. Ak má dlžník v Španielsku aj trvalý pobyt a miesto trvalého pobytu a strediska hlavného záujmu sú na rôznych miestach, príslušným prejednávať vec je aj obchodný súd v mieste bydliska dlžníka, a to podľa výberu veriteľa, ktorý podal návrh.

Ak je dlžníkom právnická osoba, predpokladá sa, že strediskom jeho hlavného záujmu je jeho sídlo. Na tento účel sa nezohľadní nijaká zmena sídla, ku ktorej došlo v čase do šiestich mesiacov pred podaním návrhu na začatie insolvenčného konania.

Obchodné súdy v Alicante pôsobia ako súdy vo veci ochranných známk EÚ, ak vykonávajú svoju výlučnú právomoc prejednávať v prvom stupni akýkoľvek spor podaný pred tieto súdy podľa nariadenia Rady (ES) č. 40/94 z 20. decembra 1993 o ochranej známke Spoločenstva a nariadenia Rady (ES) č. 6/2002 z 12. decembra 2001 o dizajnoch Spoločenstva.

Pri vykonávaní svojej právomoci v týchto veciach sú súdy pre ochranné známky príslušnými konať na celom území štátu.

Okrem týchto špecializovaných súdov Generálna rada súdnej moci (*Consejo General del Poder Judicial*) môže podľa zákona rozhodnúť, že v prípade viacerých súdov rovnakého typu jeden alebo viaceré z nich nadobudne výlučnú právomoc prejednávať určité skupiny vecí alebo dohliadať na presadzovanie v dotknutej oblasti práva.

Generálna rada túto právomoc už na niekoľkých miestach uplatnila, a to najmä v súvislosti s právnou nespôsobilosťou a nútenou ústavnou liečbou z dôvodu duševnej choroby v prípadoch, keď sa príslušnosť vo všeobecnosti pridelila rodinným súdom.

Posledná aktualizácia: 06/06/2019

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu.

Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.